

VERNISÁŽ VÝSTAVY NAPLNENIE SNA

Košice, 11. apríl 2022

Alena TABAKOVÁ

Jozef Pevný
Foto: Alena Tabaková

Dňa 11. apríla 2022 sa vo Výmenníku na Štítrovej ulici v Košiciach uskutočnila vernisáž prác Jozefa Pevného a Magdalény Hradskej. Samotný názov hovorí o tom, že išlo o naplnenie ich sna, ktorého sa sami nedožili. Treba podotknúť, že išlo o amatérskych autorov, ktorí umenie vnímali ako svoju záľubu či únik z každodennej reality. Kurátorkou výstavy bola košická publicistka Mgr. Edita Hubertová, ktorá vernisáž otvorila a moderovala.

Prvým spomínaným autorom bol Jozef Pevný. Jeho práce prezentovala kultúrna mediátorka Beáta Andrejková, keďže Jana Keeble z Dokumentačného strediska holokaustu sa nemohla podujatia zúčastniť. Jozef Pevný (22. marca 1935 – 2021) bol síce úspešným bratislavským geológom, ale aj milovníkom výtvarného umenia a znalcom hudby. Narodil sa ako syn známeho bratislavského doktora židovského pôvodu, čo ich rodinu na istý čas zachránilo vo vojnových rokoch pred deportáciami. Od augusta 1944 do konca druhej svetovej vojny bol v tábore v Terezíne.

Aj napriek neľahkému detstvu dokázal Jozef Pevný vnímať okolitý svet kladne a tak ho aj zaznamenať vo svojich dielach. Mal vrodený zmysel pre krásu a najmä farebnosť a výrazné výtvarné cítenie. I keď mu chýbalo umelecké vzdelanie, tvoril na vysokej umeleckej úrovni. Do obrazov vniesol zmysel pre proporciu a perspektívu a svoj optimizmus. Diela Jozefa Pevného sú radostným posolstvom o jeho životnom postoji, ktorý vyjadroval pravdu, radosť a vieru v človeka. Autorove amatérske diela sú tematicky bohaté, dosahujú umeleckú kvalitu a výpovednú hodnotu. Sú postavené na vnímaní krásy okamihu a zážitku, transformovanom do umeleckého posolstva.

Magdaléna Brazzorotto Hradská pri maľovaní mandál. Len jediná mandala z mnohých je na čiernom podklade. Foto: Alena Tabaková

Druhá časť výstavy bola venovaná Magdaléne Brazzorotto Hradskej, in memoriam, pod kurátorskou gesciou jej dcéry Kataríny Meškovej Hradskej. Život Magdalény Hradskej (20. august 1930 – 5. máj 2021) nebol tiež jednoduchý. Osud ju oddelil od najbližšej rodiny, ktorú už nikdy potom nevidela. Rodičovskou láskou ju zahrnuli iní ľudia. No pre nich bola najcennejším darom. Smútok zo straty rodičov a súrodencov prekryl dar v podobe vlastných detí. Tie sa stali zmyslom jej života a radosť z nich zafarbila jej vnútorný svet pestrými odtieňmi. Ako „dieťa leta“ obľubovala pestré teplé farby, žiarivé ako slnko. Objavila čaro mandaly, ktorá sa pre ňu stala symbolom harmónie aj nekonečna, priestoru, v ktorom sa cítila doma. Svoj život spojila s hľadaním svojho miesta v prírode vyjadrenom vo farbách i symboloch mandaly. Volila pestré farby, hlavne také, ktoré ju vystihovali. Červenú, ako symbol lásky, sily, energie a vášne. Zelenú, ktorá symbolizovala jej vnútornú silu. Modrú, ako prejav vnútorného mieru a žltú, farbu slnka, ktorou vedela vyjadriť svoje šťastie. Maľovanie mandál bolo pre ňu terapiou, zaháňala tým smútok zo strát, podlomeného zdravia, no tiež z reality, v ktorej žila.

Medzi návštevníkmi vernisáže boli milovníci umenia, vrátane pedagógov či študentov. Foto: Alena Tabaková